

Spis treści

WSTĘP	9
ROZDZIAŁ I. Siły zbrojne jako podmiot życia publicznego	15
1. Pojęcie siły zbrojnej	17
1.1. Kilka uwag o instytucjonalizacji siły zbrojnej	18
1.2. Charakter siły zbrojnej	23
2. Wojsko elementem struktury aparatu państwowego	31
2.1. Siły zbrojne w systemie autorytarnym	39
2.2. Siły zbrojne w systemie demokratycznym	52
ROZDZIAŁ II. Polityczny charakter Wojska Polskiego (1943–1989)	65
1. Formowanie kształtu politycznego	65
1.1. Sowietyzacja Wojska Polskiego	72
1.1.1. Stalinizacja Wojska Polskiego: 1949–1956	75
2. Polityczny charakter Wojska Polskiego w latach 1957–1989	83
2.1. Dostosowanie do zadań koalicyjnych i programu partii (1957–1970)	84
2.2. Udział w budowie socjalizmu (1971–1981)	88
2.3. Realizacja rozszerzonych funkcji wewnętrznych (1981–1983) ..	93
2.4. Zmiana doktryny i początek restrukturyzacji sił zbrojnych 1983–1989	96
3. Próby odpolitycznienia życia wojskowego w 1989 r.	104
3.1. Problematyka wojskowa w obradach <i>okrągłego stołu</i>	106
ROZDZIAŁ III. Kierunek – armia demokratyczna	111
1. Punkt wyjścia	114
1.1. Znaczenie Traktatu o Konwencjonalnych Siłach Zbrojnych ...	121
2. Demokratyzacja życia wojskowego	123
2.1. Likwidacja pionu partyjno-politycznego	124
2,2. Pierwszy etap reform oddziaływań wychowawczych	126
2.3. Likwidacja korpusu oficerów wychowawczych	135
2.4. Rozdział kompetencji oddziaływań wychowawczych	137
2.5. Powrót do jednolitego kierowania pracą wychowawczą	139
2.6. Wejście w etap częściowej stabilizacji	141
3. Udział żołnierzy w życiu publicznym	143
3.1. Prawo zrzeszania	143

3.2. Prawo zwyczajowe	150
4. Ustrojowa pozycja Sił Zbrojnych III Rzeczypospolitej Polskiej	150
ROZDZIAŁ IV Rządowe programy dostosowywania Sił Zbrojnych RP do zmian ustrojowych	158
1. Koncepcje przebudowy sił zbrojnych	158
1.1. Spory wokół wyboru koncepcji	158
1.2. Przyjęcie programu przebudowy armii	165
2. Finansowanie sił zbrojnych	168
2.1. Kierunki zmian	170
3. Status żołnierzy służby czynnej	182
3.1. Charakter zmian	183
3.2. Poszukiwanie modelu	188
3.2.1. Etatyżacja	194
ROZDZIAŁ V. Przygotowanie sił zbrojnych do standardów NATO	203
1. Konsensus sił politycznych w kwestii integracji	203
1.1. Program <i>Partnerstwo dla Pokoju</i>	208
1.2. Wizja sił zbrojnych w programach wyborczych partii politycznych w 1997 r.	211
2. Działania koalicji AWS/UW w zakresie przekształceń sił zbrojnych ..	218
2.1. Stanowisko wobec rozwoju sił obrony terytorialnej	223
2.2. Nowe zadania i struktura Ministerstwa Obrony Narodowej ..	228
3. Realizacja programu integracji z Sojuszem Północnoatlantyckim ..	232
3.1. Korekty przebudowy sił zbrojnych	232
3.2. Zagrożenia realizacji zadań integracyjnych	240
ROZDZIAŁ VI. Formowanie demokratycznej kontroli nad siłami zbrojnymi	247
1. Modele demokratycznej kontroli nad wojskiem	248
1.2. Wybór modelu	254
2. Instytucjonalizacja demokratycznej kontroli nad siłami zbrojnymi ..	258
2.1. Konstytucyjna zasada neutralności i cywilnej kontroli sił zbrojnych	259
2.2. Organy państwa odpowiedzialne za przestrzeganie demokratycznej kontroli nad wojskiem	261
2.2.1. Parlament	261
2.2.2. Prezydent	264
2.2.3. Premier	268
2.2.4. Minister obrony narodowej	270
2.2.5. Organy kontroli niezależnej	275
3. Wprowadzanie demokratycznej kontroli	277
3.1. Sprawa ministra Jana Parysa	278
3.2. Kryzys drawski	282

3.3. Przejawy emancypacji Sztabu Generalnego WP	286
3.4. Cywilna kontrola w opiniach wojskowych	290
ROZDZIAŁ VII. Znaczenie ustaw kompetencyjnych w przemianach sił	
zbrojnych	295
1. Koncepcje rozwiązań ustawowych w latach 1990–1997	297
1.1. Modele kompetencyjne	298
1.1.1. Propozycje ośrodka prezydenckiego z lat 1991–1995, ...	299
1.1.2. Model parlamentarno-rządowy	306
1.2. Przyjęcie modelu zwierzchnictwa nad siłami zbrojnymi	310
2. Rola koalicji AWS/UW w określaniu uregulowań kompetencyjnych ..	313
2.1. Próby rozdziału i równoważenia kompetencji	314
2.2. Przełom w określeniu zadań sił zbrojnych	322
3. Znaczenie nowych rozwiązań w zakresie powinności obronnych	
i wojskowych	329
3.1. Obowiązek wojskowy i inne powinności obronne	330
3.2. Służba wojskowa żołnierzy zawodowych	336
ZAKOŃCZENIE	341
BIBLIOGRAFIA	348